

INDHOLDSFORTEGNELSE - DE DOBBELTE OG DE STUMME

Dobbeltkonsonanter - introduktion	1
Et eller to s'er	2
Et eller to l'er	3
X og tværs med et eller to l'er	4
Et eller to n'er og m'er	5
X og tværs med flere dobbeltkonsonanter.....	6
Mere træning med m'er	7
Et eller to t'er	8
Et eller to d'er	9
Et eller to p'er og b'er	10
Mere træning med p'er og b'er	11
Find fejl	12
Et eller to g'er	13
Staves ordet med g eller k?	14
Træning med d, g og k	15
X og tværs med flere dobbeltkonsonanter	16
Det stumme d - introduktion	17
Stumt d efter n	18
Mere træning i stumt d efter n	19
Stumt d efter l	20
Mere træning i stumt d efter l	21
X og tværs med stumt d efter n og l	22
Stumt d efter s	23
Stumt d efter r	24
Find ord med stumt d på kryds og tværs	25
X og tværs og indsæt tillægsord i sætninger	26
Skal ordet staves med eller uden d?	27
Stumt h - introduktion	28
Indsæt ord med stumt h i sætninger	29
Mere træning med stumt h	30
Det (næsten) stumme g - introduktion	31
X og tværs med det (næsten) stumme g	32
Det stumme v	33
Repetition med alle de dobbelte og de stumme	34
Mere repetition med alle de dobbelte og de stumme	35
Facitliste	36 - 47

Mange ord staves med dobbeltkonsonant - altså to ens konsonanter lige efter hinanden.

Lyt til vokalen lige før konsonanten:

Lang vokal som i **mase** ➔ staves med én konsonant - ét s.

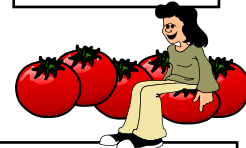
Du må ikke **mase** tomaterne.

Kort vokal som i **masse** ➔ staves med to konsonanter - to s'er.

Her er en **masse** tomater.

VOKALERNE

a	e	i
u	y	o
æ	ø	å

BEMÆRK: Ord med kort vokal kan også staves med stumt d. Dem kommer vi til senere.

A. Lyt til vokalen - er den lang eller kort? Sæt X ved det rigtige.

	lang	kort

	lang	kort

	lang	kort

B. Sæt streg over det forkerte ord og skriv det rigtige på linien, som vist.

Der blev bygget to nye huse/husse huse på vejen.

Bøgerne blev lagt ned i en kase/kasse _____.

Min moster har fire kate/katte _____.

Gider du sætte en ny pære/pærre _____ i lampen?

Der sidder en abe/abbe _____ i træet.

Jeg synes, at den bile/bille _____ er ret flot.

Lise har en hest og et æsel/æssel _____.

Du kan lægge tøjet i din kufert/kuffert _____.

Forretningen sælger hate/hatte _____.

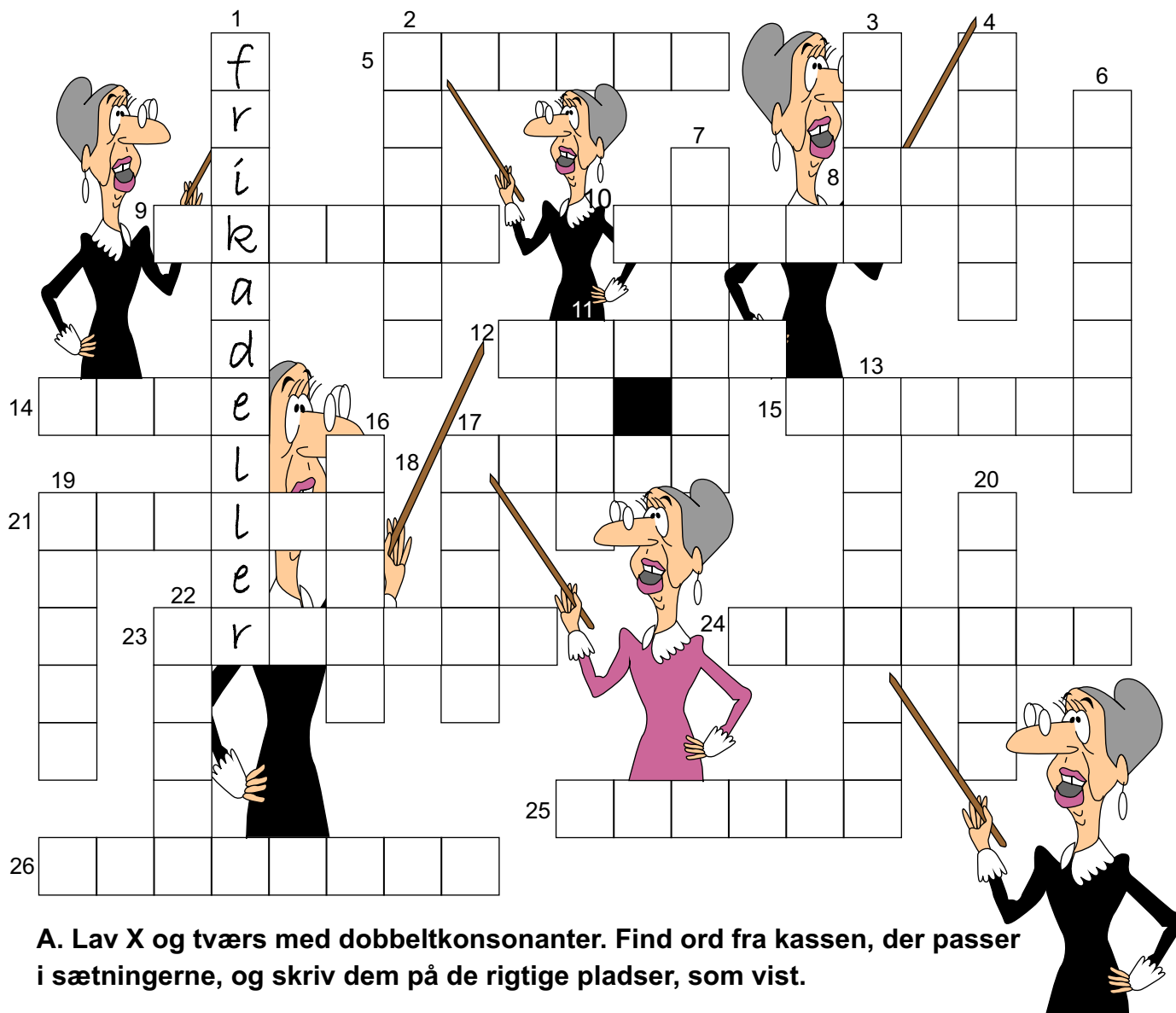
Næsten alle biler/biller _____ kørte stærkt.

Vi skal have nyt tæpe/tæppe _____ på gulvet.

Der er seks høns og en hane/hanne _____ i hønsegården.

EKSTRA: Find 15 navneord, der har dobbeltkonsonant i ental (sæt en eller et foran). Du må gerne bruge ord fra denne side. Skriv ordene i dit hæfte.

A. Lav X og tværs med dobbeltkonsonanter. Find ord fra kassen, der passer i sætningerne, og skriv dem på de rigtige pladser, som vist.

alene alle betaler billede fortælle frikadeller gule huler huller hviler hyler hælen
kvæle lille male prale skulle skyll smile spille stille stjæle taler triller tryllede
tælle

1. I aften skal vi have ... til middag.
2. Jeg kan ikke ... klaver.
3. ... i vores klasse er søde og kloge.
4. Min lillebror har lært at ... til ti.
5. Læreren siger, at vi skal være ...
6. Det er fint, hvis min mor ...
7. Hunden ligger og ... sig.
8. Hans søster er ret ...
9. I går ... vi være i skole i fem timer.
10. Man må ikke ... katten.
11. Hassan vil ... et billede.
12. Du må gerne ... til mig.
13. Han ... en kanin frem fra hatten.

14. Æblerne er røde og ...
15. Det er forbudt at ...
16. Blærerøven kan godt lide at ...
17. Skoen gnaver på ...
18. Vi bygger ... i haven.
19. Ulve ... i måneskin.
20. Det er ikke så sjovt at være ...
21. Han har to ... i strømpen.
22. Hun ... ret meget.
23. Bolden ... ned ad bakken.
24. Vil du have et ... af mig?
25. Vi skal ... glassene.
26. Min far er god til at ... historier.

EKSTRA: Vælg 10 ord fra opgave A og skriv en lille historie i dit hæfte, hvor du bruger ordene.

DOBBELTKONSONANTER

A. Sæt en streg over det forkerte ord og skriv det rigtige på linien, som vist.

Katten hopede/hoppede hoppede op på bordet.
Skibet/skibbet _____ sejler om lidt.
Trapen/trappen _____ er ret stejl.
Kopperne/kopperne _____ er blevet væk.
Vi går i klubben/klubben _____ senere.
Min morfar ryger pibe/pibbe _____.
Drengen klapede/klappede _____ min hund.
Det er tarveligt at mobe/mobbe _____ andre.
Vi har tre sribede/sribbete _____ katte.
Du må gerne stope/stoppe _____ nu.
Der kom en dråbe/dråbbe _____ blod.
Det er surt at blive bidt af en lope/loppe _____.
Det er dejligt at slape/slappe _____ af.
Min mor malede skabene/skabbene _____.
Min far klippede/klippede _____ hækken.
De nåede topen/toppen _____ af bjerget går.
Hvem har spildt på tæpet/tæppet _____?
Det er sjovt at se aberne/abberne _____ i Zoo.
Sedlerne skal sættes i mapen/mappen _____.
Han gider ikke slæbe/slæbbe _____ det hele.
Jeg vil helst ikke tabe/tabbe _____ spillet.
De klatrede op på en høj klippe/klippe _____.

B. Skriv træne-ord fra opgave A, der har tre tre sta-vel-ser.

C. Find ord, der rimer, som vist.

råbe og <u>dråbe</u>	dybe og _____
slibe og _____	slippe og _____
gabe og _____	slappe og _____
hoppe og _____	kopper og _____
sæbe og _____	snapper og _____

EKSTRA: Find 15 ord med dobbeltkonsonant, der starter med S. Skriv ordene i dit hæfte.

A. Indsæt ord fra kassen i sætningerne.

reder, redder, sider, sidder, føder, fødder, lige, ligge, lægge, tygge, tykke, trygge, trykke, vægge, vække, stygge, stykke

Gider du _____ bøgerne på plads?

Fuglene bor i _____ i træerne.

De to _____ skal males blå.

Kødet er så sejt, at jeg ikke kan _____ det.

Han kommer _____ om et øjeblik.

Hunden _____ sine hvalpe i en kasse.

Bogen har mere end hundrede _____.

Du må ikke _____ så hårdt.

Vil du have et _____ kage?

Hun læser historien om den store _____ ulv.

Det er dejligt at _____ i en hængekøje.

Eleverne læste nogle meget _____ bøger.

Lægen _____ mange menneskeliv.

Skoene klemmer, så han har ondt i sine _____.

Gider du at _____ mig klokken syv?

Børnene er _____, når forældrene passer på dem.

Man _____ godt i den her stol.

B. Der er én fejl i hver af disse sætninger. Find fejlen. Sæt en tyk streg over ordet og skriv det - rigtigt stavet, tak - på linien.

Vi skal spisse frikadeller til middag i morgen.

Tomaterne er grønne, så de er ikke modne endnu.

Der står kopper og glas i køkenet.

Min bedste kammerat vil gerne bettale for mig.

Læreren fortæler en uhyggelig historie.

Mine venner sætter sig i stollene.

Han kunne godt bruge en ny frake.

Hun står bare og kigger på menesker.

Min storebror var stile hele dagen.

A. Skriv udsagnsordene i navneform og nutid, som vist.

kalde, falde, knalde, melde, spille, holde, folde, fylde, skylde, undskylde, fælde, hælde

navneform (at foran)	nutid (det du gør NU)	datid (det du gjorde i går)
kalde	kalder	kaldte
		faldt
		spildte
		holdt
		foldede
		fylde
		undskyldte
		hældte
		kildede

B. Skriv en sætning med hvert ord.

kaldte _____

faldt _____

spildte _____

holdt _____

foldede _____

fylde _____

undskyldte _____

hældte _____

kildede _____

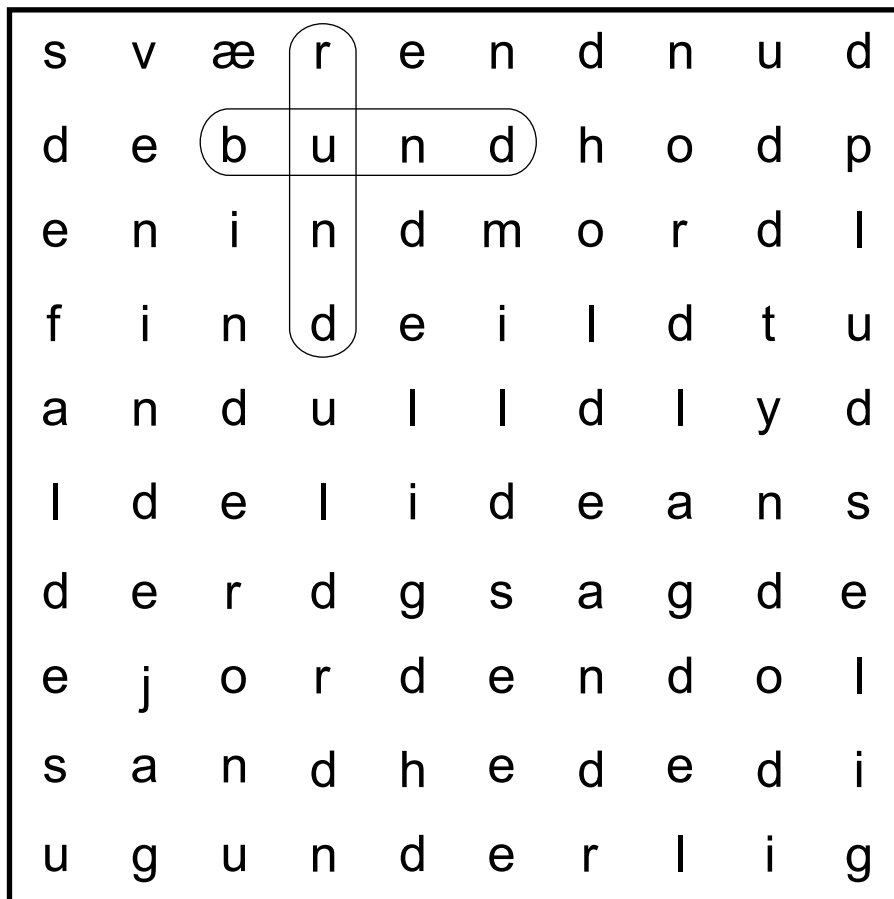
C. Find 10 ord med stumt d i denne lille historie. Skriv ordene på linierne.

Det er mandag morgen. Oda vågner lidt i otte, da hendes mor kalder. Hele familien har sovet over sig. Oda skynder sig ud på badeværelset. Hun kaster lidt vand i hovedet og børster tænder. Hun tager tøj på, snupper skoletasken og styrter ud af døren. Ude på gaden står Odas veninde og klapper naboens hund. "Du kan godt tage det roligt", siger hun. Vi kan jo holde fri i dag, fordi alle lærerne er på kursus.

EKSTRA: Fortsæt historien om Oda og hendes veninde. Skriv i dit hæfte.

A. Find ord med stumt d på kryds og tværs, som vist. Skriv ordene på linierne under kassen. FLOT, hvis du kan finde 24 (hvor rund og bund er talt med).

rund

bund

B. Find 10 ord med stumt d, der starter med s (fx sand).

EKSTRA: Find 10 ord med stumt d, der starter med K. Skriv ordene i dit hæfte.

DET STUMME H

30

A. Sæt kryds over det forkerte ord og skriv det rigtige på linien.
Skriv derefter bogstavet fra den grå kasse på linierne under opgaven, som vist.

Hvis bogstaverne danner en sang, har du lavet opgaven helt rigtigt

Huset ligger på ~~jør~~net/hjørnet hjørnet.

Han ved/hved _____ ikke, hvad klokken er.

Hun har tegnet et rødt jerte/hjerte _____.

Har du set mit viskelæder/hviskelæder _____?

Vorfor/Hvorfor _____ skal du gå?

Der er kommet en plet på jakken/hjakken _____.

Det er jul/hjul _____ i december.

Dit ene jul/hjul _____ er vist punkteret.

Hun viskede/hviskede _____ noget til sin veninde.

Telefonen virker/hvirker _____ ikke.

Gider du jælpe/hjælpe _____ med opvasken?

Soldaten havde en jelm/hjelm _____ på.

Vornår/Hvornår _____ skal vi spise?

FCK vandt/hvandt _____ ikke kampen i går.

Det er ikke vores/hvores _____ lærer.

Jeg vidste/hvidste _____ godt, at du kom.

Pindsvin kan også væse/hvæse _____.

med h	uden h
d	m
a	e
r	n
k	e
r	a
n	e
e	t
y	t
n	i
t	d
i	g
g	o
t	e
r	l
e	a
e	n
d	a

d _____

B. Der er én fejl i hver sætning. Find fejlen. Sæt kryds over den, og skriv ordet - rigtigt stavet, tak - på linien.

Jeg hved ikke, hvordan vi skal løse opgaven. _____

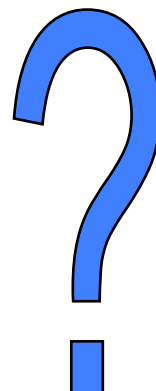
Han hvasker skjorten, så den bliver hvid igen. _____

Det kan være svært, at hvælge en hvalp. _____

Hvis du jælper mig, bliver jeg glad. _____

Hvorfor står de allesammen og hvinker? _____

Hvilken hvej vil du helst køre? _____

EKSTRA: Find 20 ord, der starter med et h, som IKKE er stumt (fx hest). Skriv ordene i dit hæfte.

Giv flagene farver.

Felter med ord, der har et stumt d, skal være røde.

Felter med ord, der har et stumt h, skal være blå.

Felter med ord, der har et stumt g, skal være gule

Felter med ord, der har et stumt v, skal være grønne.

Felter med ord, der har BÅDE et stumt v og et stumt d, skal være sorte.

Resten af felterne skal være hvide.

Når du er færdig med at farvelægge, må du gerne finde ud af, hvilke lande, der har flagene.

vild		pludselig
kryds		fødselsdag

undskyld
selv

gulvspand	sandhed	stædig
-----------	---------	--------

mand		ildebrand
	hvorfor	
synd		sandhed

hvor	hjemme
	forsigtig
hvem	hjælper

veninde
hviler

hjul		rund
------	--	------

sølvarmbånd
tilfreds
mærkelig

halv		sagde
------	--	-------

gulv
gjorde

hjul		hvordan
	sidste	
hjort		hviske

hvis	rigtig	lagde
------	--------	-------

	hjerter	

sende
kælder

bedste
finder

UDFYLDNINGSDIKTAT

DE DOBBELTE OG DE STUMME - 1b

Der står to _____ kasser _____ på loftet.

Gider du _____ vise _____ mig vejen?

Vi kan købe _____ tomater _____ hos grønthandleren.

Katten _____ sætter _____ sig på bordet.

Børnene står i skolegården og _____ råber _____.

Du må gerne _____ sidde _____ ved siden af mig.

Vi havde en rigtig _____ hyggelig _____ søndag.

Hun har selv bagt _____ kagen _____.

Husk at _____ slukke _____ lyset inden du går.

Toget _____ stopper _____ ved alle stationer.

Jeg kan godt forstå, hvad du _____ mener _____.

Vi er nået til _____ side _____ tyve.

Vinden _____ blæser _____ i træerne.

Da bolden ramte, gik _____ ruden _____ i stykker.

Den lille dreng har lært at _____ tælle _____ til ti.

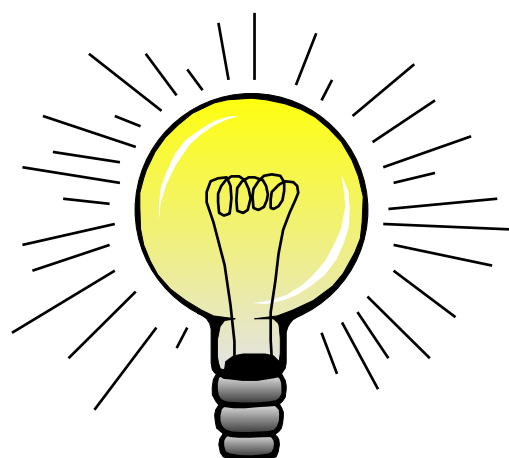
Det er ikke _____ mine _____ sko.

Hendes _____ venner _____ kommer til fødselsdagen.

Det er sjovt at _____ hoppe _____ i sengen.

Du kan lægge tøjet på plads i _____ skabet _____.

De sidder og _____ kigger _____ på skyerne.

HÆFTEOPGAVER: Se side 45 og 46

DOBBELTKONSONANTER

Det er nemt at høre forskel på, om et ord staves med enkelt g eller dobbelt g.
Enkelt g er blødt som i læge (jeg er syg og g r til læge).
Dobbelt g er hårdt som i lægge (jeg lægger mig på sofaen).

A. Streg det forkerte ord ud og skriv det rigtige på linien.

Der er ti piger/pigget piger i klassen.

Maden smager/smagger smager godt.

I går havde jeg ondt i ryggen/ryggen ryggen.

Vi skal bruge/brugte bruge en hammer.

Krigen/krigten krigen varede i seks år.

Det er hyggeligt/hyggeligt hyggeligt at se dig.

Den lille baby lå i en vugge/vugge vugge.

Bege/Begge Begge drenge hedder Jonas.

Hun sætter lys i en lysestage/lysestage lysestage.

Har du noget at klage/klagge klage over?

De kan godt lide at ligge/ligge ligge i græsset.

Hunden må ikke tigge/tigge tigge ved bordet.

Jeg vil besøge/besøge besøge min mormor.

Hun kom til at sluge/sluge sluge en flue.

Han er ude for at kige/kigge kigge på tøj.

Vejret var meget/meget meget dårligt.

Børnene legede/leggede leggede hele dagen.

Jonas og Jonas

B. Find ord, der rimer og skriv dem i kasserne.

lege vugge stiger rige klage ryge stygge tæge smage stege
tigge hugge sigte syge piger læge ligge hygge

lege og stige	vugge og hugge	stiger og piger
rige og sige	klage og smage	ryge og syge
stygge og hygge	tæge og læge	tigge og ligge

EKSTRA: Find 10 ord med blødt q, der IKKE står på denne side. Skriv ordene i dit hæfte.

◆◆◆◆◆ DOBBELTKONSONANTER ◆◆◆◆◆ 14

Det er næsten umuligt at høre, om et ord skal staves med dobbelt g eller dobbelt k.
Du er altså bare nødt til at træne og huske det.

A. Skriv en sætning med hvert ord.

Ordene i parantes er forklaring. Dem behøver du ikke at bruge.

tykke (maver)	_____
tygge (maden)	_____
trykke (i hånden)	_____
trygge (børn)	_____
vække (du skal op)	_____
vække (i huset)	_____
stykke (kage)	_____
stygge (ulv)	_____

B. Indsæt ordene fra kassen i X og tværsen.

C. Hvor mange ord kan du finde, der staves med -okke (fx sokker)?

fx flokken, klokken, stikken, lokke, koken
lokke, rokke

KST: Kan du finde 11 udsagnsord i opgave B? Skriv dem i dit hæfte.

 DOBBELTKONSONANTEN

A. Indsæt ord fra kassen i sætningerne.

reder, redder, sider, sidder, føder, fødder, lige, ligge, lægge, bygge, tykke, bygge, trykke, vægge, vække, stygge, stykke

Gider du at _____ bøgerne på plads.

Fuglene bor i _____ i træerne.

De to _____ skal måske blå.

Kødet er så sejt, at jeg ikke kan _____ det.

Han kommer _____ om et øjeblik.

Hunden _____ sine hvalpe i en kasse.

Bogen ligger flere end hundrede _____ sider.

Du må ikke _____ så hårdt.

Vil du have et _____ kage?

Hun læser historien om den store _____ ulv.

Det er dejligt at _____ i en hængekoje.

Eleverne læste nogle meget _____ bøger.

Lægen _____ mange menneskeliv.

Skoene klemmer, så han har ondt i sine _____.

Gider du at _____ mig klokken syv?

Børnene er _____, når forældrene passer på dem.

Man _____ godt i den her stol.

B. Der er én fejl i hver af disse sætninger. Find fejlen. Sæt en tyk streg over ordet og skriv det - rigtigt stavet, tak - på linien.

Vi skal ~~spise~~ frikadeller til middag i morgen. ~~spise~~

Tomaterne er ~~grønne~~, så de er ikke modne endnu. ~~grønne~~

Der står ~~kopper~~ og glas i køkkenet. ~~køkkenet~~

Min bedste kammerat vil gerne ~~betale~~ for mig. ~~betale~~

Læreren ~~fortæller~~ en uhyggelig historie. ~~fortæller~~

Mine venner sætter sig i ~~stolene~~. ~~stolene~~

Han kunne godt bruge en ny ~~frakke~~. ~~frakke~~

Hun står bare og kigger på ~~mennesker~~. ~~mennesker~~

Min storebror var ~~stille~~ hele dagen. ~~stille~~

DOBBELTKONSONANTER

A. Find ord fra kassen, der passer i sætningerne. Indsæt ordene i X og tværsen.

billde, byttede, dråber, dykker, elefant, enige, glemmer, grinede, gulerod, huller, hviler, kasserne, kigger, kikkert, liter, pæneste, radise, ryggen, skubbede, skvattede, snakker, sommer, stiger, strikke, takkede, telefon

1. Fuglen ... efter fisk.	14. Piger ... ikke ret meget.
2. Vi ..., fordi filmen var sjov.	15. ... er fulde af gammelt skidt.
3. Han ... over snoren.	16. En ... er orange.
4. Carlo ... for gaven.	17. Jeg vil gerne have en ...
5. Min moster er god til at ...	18. Løven ligger og ... sig.
6. Efter jul ... jeg to gaver.	19. En ... er større end en mus.
7. En ... er rød og hvid.	20. Hesten har sadlen på ...
8. Hvad ... du på?	21. Vi skal købe en ... mælk.
9. Der faldt to ... regn.	22. Til ... skal de til Norge.
10. Pigerne ... drengene i vandet.	23. Vi du have et ... for mig?
11. I østen ... solen op.	24. Mine ... sko er sorte.
12. Der er ... i mine sko.	25. Jeg ... aldrig at lave lektier.
13. De er ... om at se en film.	26. Hendes ... er i stykker.

EKSTRA:
Skriv en lille
historie i dit
hæfte. Du
skal have
disse ting
med: en telefon,
en guleros, to
radiser og tre
elefanter.